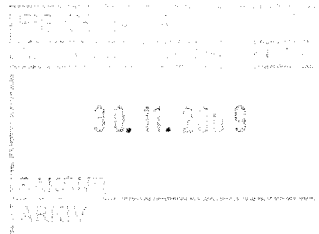

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

HØRINGSUTTALELSE TIL NY FORSKRIFT FØRSTEHÅNDSOMSETNING AV VILTLEVENDE MARINE RESSURSER

1. Innledning

Den nye Havressursloven ble satt i verk fra 1.1. 2009 og den omfatter villlevende marine ressurser, herunder høsting av tare som tidligere ble regulert i medhold av Kontinentalsokkelloven. Høringsbrevet om ny forskrift for førstehåndsomsetning er en direkte følge av iverksettingen av Havressursloven. Saken berører derfor også andre forhold for tarenæringen enn førstehåndsomsetningen. Vi er kjent med at det er startet en prosess med tilpasninger til Havressursloven bl.a. ved revisjon av andre forskrifter som berører høsting av tare, uten at vi har fått sakene til høring. Det er flere uavklarte forhold i den forbindelse. Vi hadde et møte med Fiskeri- og kystdepartementet den 7.7. 2009 der bl.a. dette ble tatt opp. Den foreliggende høringssaken reiser nye problemstillinger relatert til høsting av tare.

Totalt sett er det kommet fram så mange uavklarte forhold for tarenæringen at vi finner det riktig å be Departementet om at det blir nedsatt et utvalg for å få finne tilfredsstillende løsninger. Det er en klar tendens til at tarenæringen faller mellom to stoler i forvaltningen. Næringen og dens organisasjoner må være representert i utvalget, og siktemålet må være å få til en helhetlig forvaltning av taresressursene tilpasset både eksisterende forhold og den nye Havressursloven, samt å sikre videreutvikling av den høyteknologiske industrien som bruker tare som råstoff.

Vi vil i det følgende påpeke noen faktiske forhold i næringen og deretter komme med kommentarer til forslaget om ny forskrift for førstehåndsomsetningen.

2. Struktur i tarenæringen

FMC BioPolymer as er det eneste selskapet som har mottak og videreforedling av stortare. Taretråling har foregått siden 1963. Næringen har selv utviklet høstereidkaper, båter, mottak, transportsystemer, alginatfabrikk og eksport av de ferdige produktene. Videre har vi gjennomført en rekke undersøkelser og har i samspill med forskning og forvaltning fått utviklet en bærekraftig høsting av tare. Denne har fått internasjonal anerkjennelse. Hele høsteapparatet er etablert for å sikre alginatfabrikken forutsigbar tilgang på råstoff.

I 1999 solgte daværende eier Norsk Hydro (der staten var største aksjonær) selskapet Pronova til det amerikanske selskapet FMC BioPolymer. Det norske selskapet FMC BioPolymer as er et datterselskap av dette.

FMC BioPolymer as eier bl.a. 6 av 11 taretrålere, mottaksstasjoner og alginatfabrikk. Selskapet chartrer imidlertid ut trålerne slik at alle båtene blir drevet av aktive tarehøstere. Vi veier og registrerer all fangst fra båtene, og all stortare blir brukt til produksjon av alginater for farmasi og næringsmidler. Båtene får landingsseddel med registrering av hver enkelt fangst. Oversikt over årlig høsting blir sendt til Fiskeridirektoratet.

Vi er med andre ord en selvgående næring, og vi har brukt over 40 år for å komme dit vi er i dag. I utgangspunktet er Havressursloven positiv for tarenæringen. Men når nye forskrifter skal utformes, må det tas særskilt hensyn vår veletablerte næringsvirksomhet.

2. Ny forskrift for førstehåndsomsetning

Som nevnt tidligere, har vi etablert et eget opplegg for høsting, mottak, transport og videreforedling av tare. Salgslagene har ikke på noen måte vært involvert i dette. Når det da foreslås å innføre omsetningsmonopol for alle viltlevende marine ressurser og at det ikke skal være hjemmel for å dispensere fra dette, virker dette helt urimelig for oss som har organisert tarenæringen i over 40 år. Her må man ta hensyn til de faktiske næringsinteressene. Skal man gjøre endringer, må man i det minste ha en skikkelig gjennomgang av forholdene slik de fungerer i dag og ta næringen med på råd.

Begrunnelsen for å innlemme tare i omsetningsmonopolet til salgslagene er følgende (s.9): "Departementet kan likevel ikkje sjå det som problematisk at utgangspunktet vårt er at alle viltlevende marine ressursar skal vere omfatta med mindre det er klare haldepunkt for unntak. Dette vert underbygd av at det blant gruppene av organismar som ikkje er omfatta av råfiskforskrifta, opplysningplikta osv. både finst artar av kommersiell verdi, til dømes stortare som er ein brunalge, og nesledyr som manet og sjøpølse, og artar som kan ha framtidig verdi. Det er heilt klart eit behov for å kartleggje uttaket av slike artar." **Til det er å si at uttaket av stortareressursen faktisk blir registrert, og det sendes årlige rapporter til Fiskeridirektoratet om dette. Ingen av salgslagene har noen befatning med dette. Dermed faller hele begrunnelsen for å innlemme stortare i omsetningsmonopolet til salgslagene bort.**

3. Konklusjon

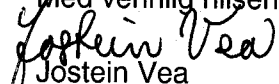
Høsting, mottak og høyteknologisk foredling av stortare har vært organisert av næringen selv i over 40 år. Vi ønsker å forbedre rammebetingelsene for denne virksomheten. Alt som kan bidra til det, stiller vi oss positive til. Den nye Havressursloven gir et særlig godt grunnlag, da høsting av tare her er likestilt med tradisjonelt fiskeri.

Vi ser imidlertid med bekymring på hvor vanskelig det kan være å inkludere tarenæringens faktiske virksomhet når forskrifter skal tilpasses Havressursloven. Vi ber derfor om en helhetlig gjennomgang av alle forvaltningsforhold med sikte på en bedre tilpasning og forbedring av rammebetingelsene.

Vi mener at alle forskrifter som justeres i medhold av Havressursloven må ha som overordnet mål å gi de som høster tare samme rettigheter som de som høster andre villlevende marine ressurser, samt å ta vare på de systemer tarenæringen selv har utviklet på en best mulig måte. Vi vil derfor be om at det legges til rette for at de som høster tare, kan få fiskerfradrag og at båtene kan få refusjon av mineraloljeavgift i likhet med alle andre næringsfartøyer.

Slik denne konkrete høringssaken foreligger, kan vi ikke se at den inneholder noe positivt for næringen, bare innføring av et unødvendig omsetningsmonopol for salgslagene uten at næringen får noen fordeler av det. Dispensasjonshjemmelen for omsetningsmonopolet må derfor uansett videreføres i de nye forskriftene. **En annen løsning må ikke velges uten en helhetlig gjennomgang av alle sider ved tarenæringen og der næringen selv er involvert i prosessen.**

Slik situasjonen er i dag, er det så mye uavklart at næringen vil be Fiskeri- og kystdepartementet om å nedsette et utvalg for å gå gjennom alle forhold som berører tarenæringen.

Med vennlig hilsen

Jostein Vea
Råstoffsjef